

1. Referentie

Referentie	De Maeyer, L., Heughebaert, H., Van Belle, V., Theuninck, B., De Wolf, B., Verbaenen, I., Bertels, J., Vanlommel, K. & Vanderhaeghen, T. (2003). <i>H2O. Handleiding voor Houders van Ouders. Het Onderzoeksrapport</i> . Onuitgegeven onderzoeksrapport, In Petto.
Taal	Nederlands
ISBN	/
Publicatievorm	Onderzoeksrapport

2. Abstract

Het onderzoek H2O Handleiding voor Houders van Ouders is gekaderd binnen een breder actieprogramma van In Petto Jeugddienst Informatie en Preventie. In dit onderzoek wordt de perceptie van 13 tot 18 jarigen van hun relatie met hun ouders onder de loep genomen. Thema's die aan bod komen zijn de relatie met ouders, de relatie met broers en zussen, het huishoudelijk reglement, geld, uitgaan, school, uiterlijk, seks, relaties en vrienden.

3. Trefwoorden

Thema('s)	Gezin, onderwijs, welzijn
Trefwoord(en)	Geaardheid, geld, privacy, regels, relatie broer-zus, relatie ouder-kind, relaties, seks, uitgaan, uiterlijk, vrienden

4. Onderzoeker

Opdrachtgever	In Petto Jeugddienst
Onderzoeker(s)	De Maeyer Liesbet In Petto Jeugddienst Informatie en Preventie. Diksmuidelaan 50 2600 Berchem. Tel: 03/ 366 15 20 Fax: 03/ 366 11 58 E-mail: mailbox@inpetto-jeugddienst.be Url: http://www.inpetto-jeugddienst.be

5. Onderzoeksvraag

Onderzoeksvraag	Hoe zien ouders van ouders (jongeren) hun relatie met hun ouders? Hoe ervaren jongeren hun relatie met hun ouders? Hoe is de relatie tussen jongeren en hun eventuele broers en zussen? Wie bepaalt de afspraken en regels? Hoe komen jongeren aan hun geld, hoeveel geld krijgen ze en mogen ze zelf beslissen wat ze er mee doen? Hoe vaak en hoe laat mogen jongeren uitgaan en welke factoren zijn hiervoor bepalend? Zijn jongeren tevreden met de uitgangsregeling? Mogen jongeren zelf hun studierichting kiezen en besteden ouders veel aandacht aan school en hun resultaten? Leggen ouders de lat te hoog? Mogen jongeren zelf kiezen wat ze dragen en hoe ze er uitzien? Praten jongeren over seks met hun ouders? Zijn vrienden heel belangrijk voor jongeren? Zijn ze belangrijker dan ouders? Respecteren ouders de behoefte aan privacy van hun kinderen?
Hypothesen	/

6. Methode

Onderzoeks-methode	Kwantitatief onderzoek met schriftelijke vragenlijsten (gesloten antwoordmogelijkheden).
Onderzochte groep	Het gaat om 837 jongeren tussen 13 en 18 jaar verspreid over 11 scholen en verspreid over de Vlaamse Provincies, de verschillende onderwijsnetten en de onderwijstypes. Specifieke indelingen naar geslacht, studierichting en leeftijd.
Bereik	/

7. Resultaten

Relatie met ouders	Jongeren schatten de relatie met hun ouders over het algemeen positief in en 1/3 van de jongeren is daar heel positief over. De meerderheid van de jongeren kan over alles met zijn ouders praten, vindt dat zijn ouders weten waar jongeren mee bezig zijn en voelt zich goed tot heel goed begrepen door zijn ouders. Toch vinden de jongeren ook dat ouders wel wat veel vergelijken met hoe het vroeger was, toen zij jong waren. De meerderheid zegt dat zijn ouders weten wie ze echt zijn, vindt dat zijn ouders voldoende tijd voor hen maken en zegt bij zijn ouders terecht te kunnen als er echt iets is. Jongeren krijgen voldoende ruimte en vrijheid van hun ouders en ze hebben het gevoel dat hun ouders hen vertrouwen. Iets meer dan de helft van de jongeren zegt wel eens te knuffelen met hun ouders. Één tiende is ontevreden over de relatie met de ouders. Iets minder dan de helft spreekt van een generatiekloof. Een minderheid zou graag wat meer knuffelen met hun ouders, vindt dat ze te veel vrijheid krijgen. Een derde voelt zich niet tot helemaal niet begrepen. Een kwart van de jongeren stelt dat de ouders hen niet echt kennen, vindt dat de ouders te streng zijn. Ongeveer één jongere op vijf zou liever wat meer ruimte en vrijheid krijgen.
Relatie broers en zussen	Broers en zussen vinden de meeste jongeren leuk. Ze hebben een goede tot zeer goede band en steunen elkaar in geval van conflict met de ouders. De meerderheid vindt dat zij en hun broers/zussen op een gelijke manier worden behandeld. De meerderheid van de enige kinderen die bevraagd zijn, vinden het leuk enig kind te zijn. Ondanks dit, had de meerderheid toch liever broers of zussen gehad.
Regels en afspraken	De meerderheid van de jongeren zegt dat er thuis afspraken en regels zijn, waar ze hun mening over mogen geven waar rekening mee gehouden wordt. Dit maakt ook dat de meerderheid zich houdt aan regels en afspraken. Bij iets meer dan de helft van de gezinnen worden de afspraken en regels in onderling overleg bepaald. Blijven volhouden om je zin te krijgen blijkt bij iets meer dan de helft van de jongeren een goed werkende tactiek te zijn.
Zakgeld	De meerderheid van de jongeren zegt een vast bedrag te krijgen van hun ouders en zijn hiermee best tevreden. De meerderheid kiest helemaal zelf waaraan men het geld besteedt. Leeftijd is overduidelijk een doorslaggevende variabele voor het bedrag aan zakgeld dat jongeren wekelijks krijgen. Iets minder dan de helft van de jongeren verdient zelf nog geld met weekend of vakantiewerk. Iets meer dan een kwart krijgt geld van hun ouders wanneer ze dat vragen. Een minderheid krijgt helemaal geen geld van hun ouders.
Uitgaan	Bij de meeste jongeren zijn er geen vaste regels over hoe vaak ze mogen uitgaan. Of ze al dan niet mogen weggaan en hoe laat ze thuis moeten zijn wordt per keer besproken. De leeftijd is volgens de meeste jongeren de belangrijkste factor hierin. Een minderheid stelt dat de afspraken bepaald worden door hun maturiteit of de manier waarop ze met hun verantwoordelijkheid kunnen omgaan. Een andere minderheid stelt dat schoolresultaten bepalend zijn. De meerderheid van de jongeren is tevreden tot zeer tevreden over hoe vaak en tot hoe laat ze mogen uitgaan. Een minderheid is eerder tot helemaal niet tevreden.
School	De meeste jongeren geven aan dat alle ouders goede schoolresultaten heel belangrijk vinden, vinden dat hun ouders hen op een goede manier steunen in hun schoolactiviteiten, mogen zelf kiezen welke studierichting ze volgen. Bijna één jongere op drie vindt dat zijn ouders de lat te hoog leggen en vindt dat zijn ouders te veel aandacht aan de school en de resultaten besteden. 1 op 10 jongeren vindt dat hun ouders geen aandacht besteden aan wat ze op school doen.
Uiterlijk	De overgrote meerderheid kiest zelf hoe hij/zij eruit ziet. De meerderheid krijgt volledige vrijheid, één op vier heeft al eens discussie waarbij een minderheid zich daar niets van aantrekt. Een kleine minderheid kiest niet zelf.
Seksuele	Een kleine minderheid van de bevraagde jongeren is homo, lesbisch of biseksueel. Een andere

voorkeur	minderheid weet het nog niet goed. Iets meer dan de helft van de ouders van de holebi's en twijfelaars weten dat hun zoon of dochter holebi is of daarover twijfelt.
Relatie	Iets meer dan één derde van de jongeren had op het moment van de bevraging een relatie. De grote meerderheid van de ouders heeft hier weet van, zegt dat hun lief bij hen thuis welkom is, zegt met hun ouders over relaties en de daarbij horende gevoelens te kunnen praten. Iets meer dan een kwart van de jongeren zou graag meer of beter met hun ouders over dat soort dingen willen praten. Daartegenover staat dat één derde hierover niet wenst te praten met hun ouders.
Seks	De meeste jongeren vinden dat ze toe zijn aan seks als ze de juiste persoon zijn tegengekomen. Daarna volgt een leeftijds criterium. De meeste jongeren zijn ervan overtuigd dat hun ouders dezelfde mening delen. De meerderheid zegt ook te kunnen praten over seks met hun ouders. Een kwart van de jongeren zou graag meer of beter met hun ouders over seks kunnen praten. Daartegenover staat dat bijna de helft zegt niet met hun ouders over seks te willen praten.
Vrienden versus ouders	De meerderheid van de jongeren zegt dat hun vrienden hen beter begrijpen dan hun ouders en dat ze beter met hen kunnen praten. Maar slechts een kleine meerderheid stelt zijn vrienden op de eerste plaats. Volgens de jongeren vinden de meeste ouders de vrienden OK. Een kleine minderheid van de ouders heeft volgens de jongeren wel eens het gevoel dat de vrienden hun kinderen van hen 'afpakken'.
Eigen kamer	De meeste jongeren, vooral de oudere, hebben een eigen kamer die voor hen alleen is. De behoefte aan een eigen ruimte waar je alleen kan zijn, wordt door de meeste ouders gerespecteerd.

8. Publicaties op basis van hetzelfde onderzoek

/

9. Beleidsaanbevelingen

Nee

10. Samenvatting

Het onderzoek H2O Handleiding voor Houders van Ouders is gekaderd binnen een breder actieprogramma van In Petto Jeugddienst Informatie en Preventie. In dit onderzoek wordt de perceptie van 13 tot 18 jarigen van hun relatie met hun ouders onder de loep genomen. De hoofddoelstelling van het actieprogramma Handleiding voor Houders van Ouders is het welzijn van jongeren (en hun ouders) bevorderen op het gebied van hun relatie. Het onderzoek bevat een aantal stellingen rond een tiental thema's: relatie met ouders, relatie met broers en zussen, het huishoudelijk reglement en de mate van inspraak door jongeren, geld, uitgaan, school, seks en relaties, vrienden en privacy. Jongeren kunnen op basis van een Likert-schaal de mate waarin ze de stellingen ondersteunen aangeven.

De volgende besluiten worden naar voor geschoven op basis van de onderzoeksresultaten. Ten eerst komt men tot de vaststelling dat jongeren zich over het algemeen zeer positief uitspreken over de relatie met hun ouders. Maar een niet te verwaarlozen minderheid spreekt zich heel wat minder positief uit over de relatie met hun ouders. Het gaat dan voornamelijk over de thema's: 'terecht kunnen bij de ouders als er iets is', 'het gevoel hebben dat ouders niet weten wie ze echt zijn', 'het gevoel hebben dat ouders hen niet vertrouwen' en ten slotte 'vinden dat hun ouders onvoldoende tijd voor hen maken'. Ook rond communicatie spreekt een vrij grote minderheid zich eerder negatief uit. Uit het onderzoek blijkt ook het belang van de peer group voor jongeren. Ook broers en zussen zijn belangrijk. Verder blijkt dat een opsplitsing van de resultaten naar leeftijd, studierichting en geslacht geen significante verschillen oplevert.

Uit het onderzoek puurt men een aantal belangrijke aandachtspunten voor het actieprogramma. De negatieve beeldvorming over jongeren als immer ontevreden pubers klopt niet en moet worden bijgesteld. Verder zijn een aantal aspecten van de relatie tussen ouders en jongeren voor verbetering vatbaar. Voornamelijk het verbeteren van de communicatie komt centraal te staan. Het gaat dan vooral om aanmoedigen van jongeren om in gesprek te gaan met hun ouders. Daartoe zal ook aandacht besteed worden aan gespreks- en luistervaardigheden van jongeren. Ook de problematische minderheid krijgt aandacht in het actieprogramma. Deze jongeren zullen onder andere aangemoedigd worden om hulp te zoeken. Rond dit thema blijkt nog altijd een taboe te bestaan. Verder zal aandacht besteed worden aan de ondersteunende functie van de peer group bij dit laatste aspect. Er is ook aandacht voor een aantal thema's die de relatie tussen ouders en jongeren kunnen bemoeilijken.